

Ortopedia

Prelekcja 1

1. Krótko o historii,
2. badanie pacjenta – zagadnienia ogólne

Historia...

- Nicolas Andry – Lyon 1658
- Paris 1742
„ojciec ortopedii”

- 1741 – podręcznik –
„Ortopedia czyli sztuka
zapobiegania i
poprawiania
zniekształceń u dzieci”.

- 1697 doktorat: „*An in morborum cura, hilaritas in medico, obedientia in aegro*”

Figure 108 Nicolas Andry (1658–1747)

O związku między leczeniem, zadowoleniem lekarza i podporządkowaniem się zaleceniom przez chorego.

Historia...

- L'orthopedie = z gr:
 - orthos – prosty
 - paideia – wychowywanie, leczenie dzieci

Historia...

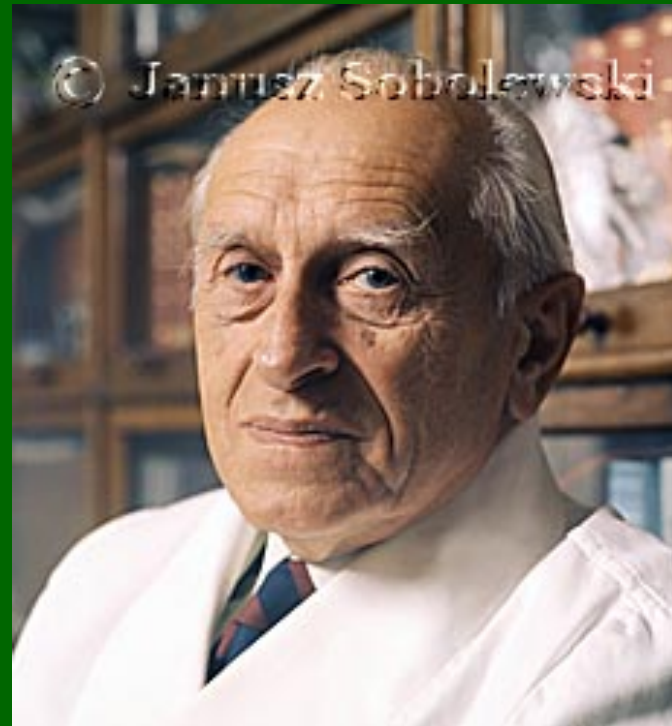
- W Polsce
 - Józef Struś (Poznań) – XVIw.
 - Adam Gruca (1893-1983)
 - Wiktor Dega (1896-1995)

<http://encyklopedia.interia.pl/haslo?hid=105245>

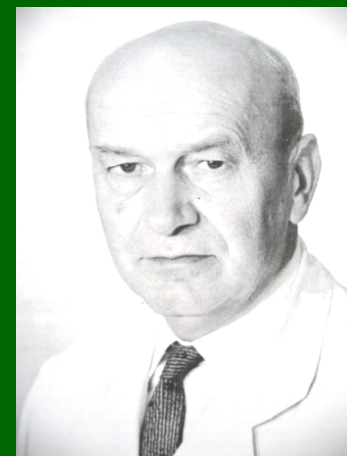
<http://www.gazetalekarska.pl/xml/nil/gazeta/numery/n1999/n199911/n19991125>

<http://www.fotoinfo.pl/sobstr211.htm>

Historia...

- W Łodzi
 - Edmund Bartkowiak (1909 Poznań - 1980 Łódź), 1952r. – objął stanowisko dyrektora i ordynatora szpitala im. Radlińskiego w Łodzi
 - Henryk Zwierzchowski (1926 Łódź) 1980r. – ordynator Kliniki Ortopedii szpitala im. Radlińskiego w Łodzi
 - Zygmunt Radliński (1874 – 1941), chirurg, postępowanie z ranami wojennymi i modyfikację sposobu operacji nowotworu odbytnicy

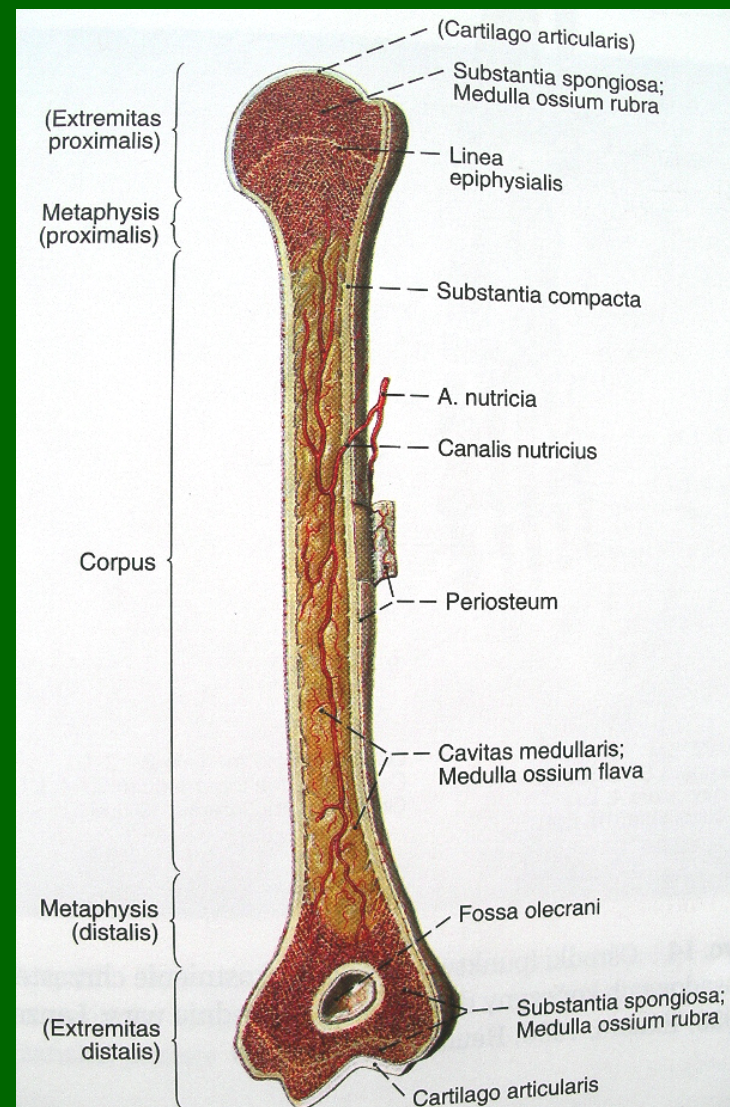
Profesorowie i docenci AM w Łodzi 1965-1944, aut. A. Kurnatowski

Fizjopatologia narządu ruchu...

• Kości

- rusztowanie
- ochrona
- przyczepy mięśni, ścięgien, więzadeł
- 206 kości u dorosłego człowieka
- krótkie / długie / płaskie / różnokształtne / pneumatyczne

Fizjopatologia narządu ruchu...

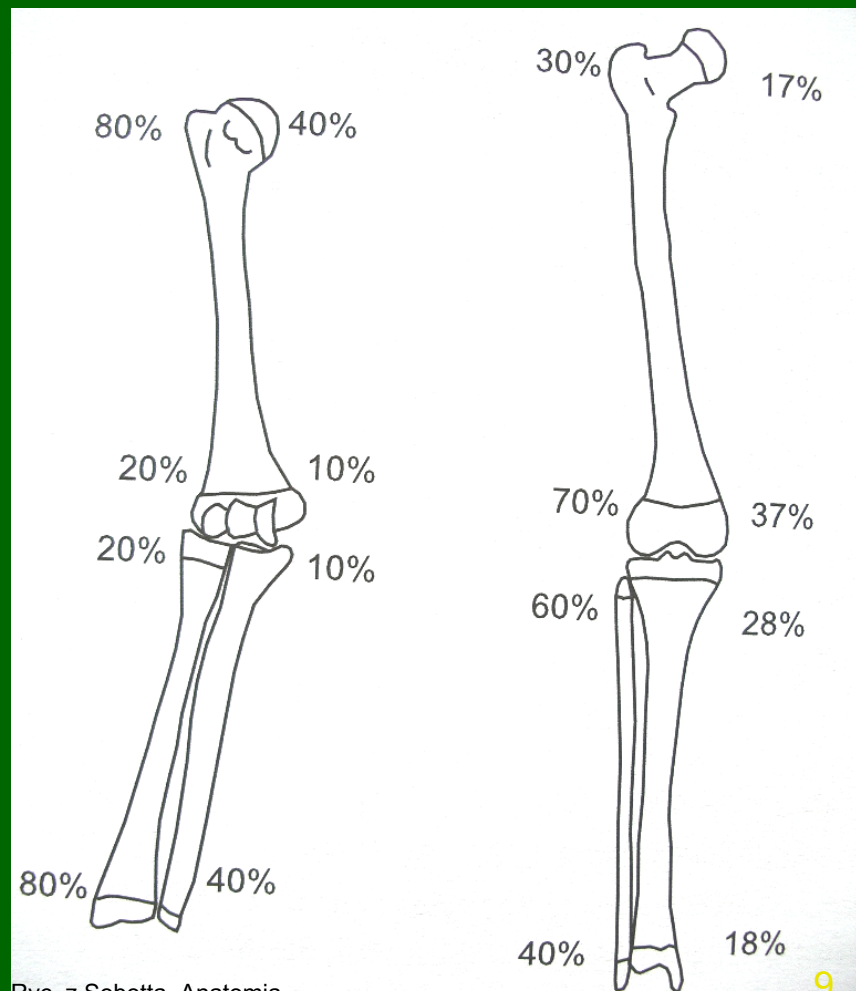
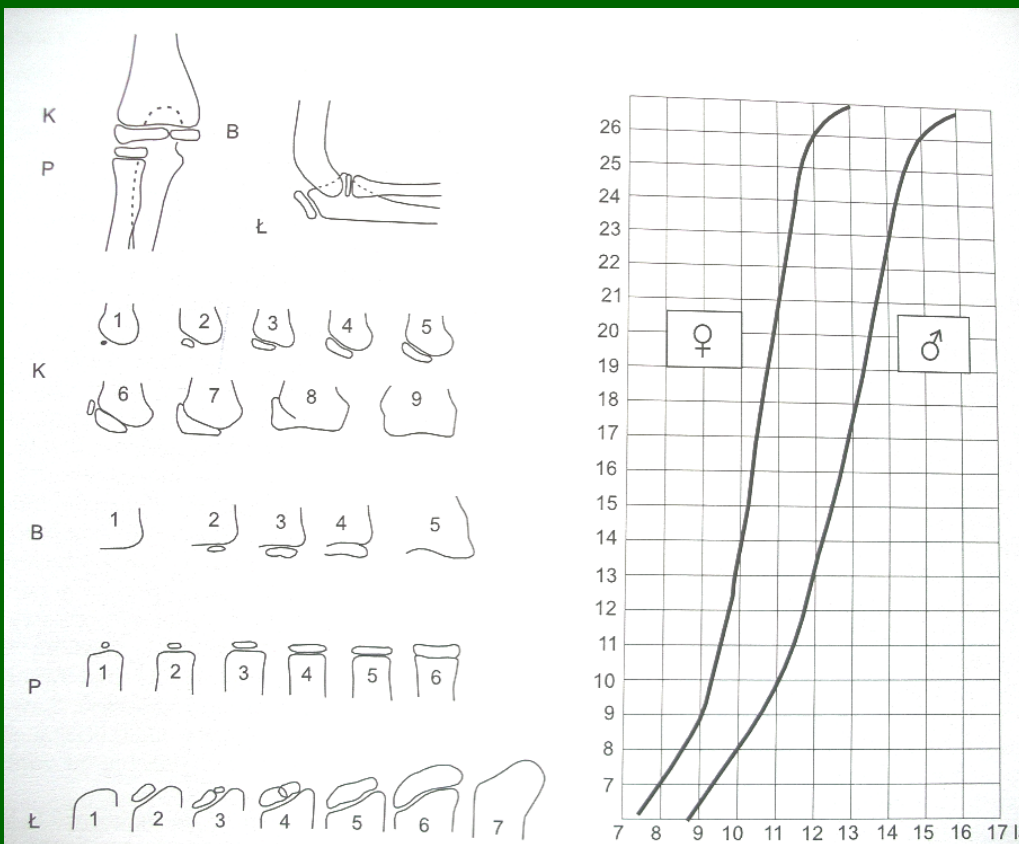
- Wzrastanie kości
 - na długość – od chrząstek wzrostowych, śródchrzęstne
 - na grubość - od okostnej, tzw. apozycja.
 - kostnienie śródbłoniaste – np. obojczyk
 - resorpcja / kościotworzenie

Fizjopatologia narządu ruchu...

- Dynamika wzrostu szkieletu
 - szybkie wzrastanie do 5-6r.ż.
 - pokwitaniowy skok ♂ - 13-15; ♀ - 11-13

Fizjopatologia narządu ruchu...

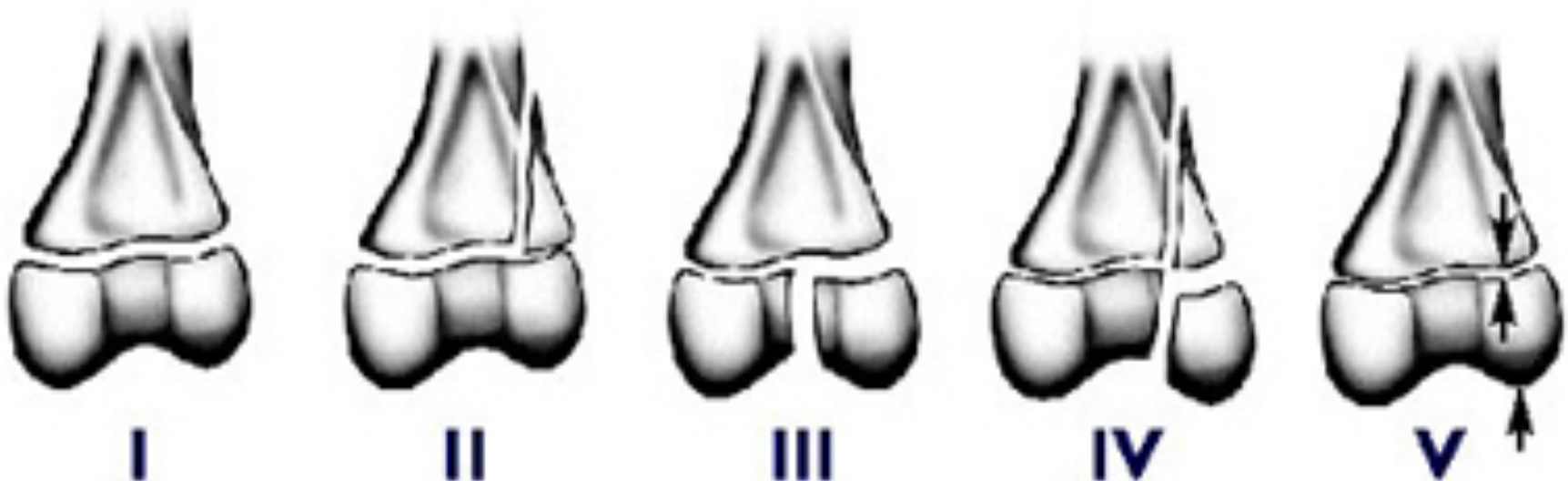
• Dynamika wzrostu szkieletu

Fizjopatologia narządu ruchu...

- Uszkodzenia chrząstek nasadowych

The Salter-Harris Classification of Growth Plate Injuries

Fizjopatologia narządu ruchu...

- Rola ukrwienia
 - przez tkankę kostną przepływa 10% SV
 - wykorzystanie zjawiska przekrwienia po urazie
 - zapalenia kości
 - osteoporoza

Fizjopatologia narządu ruchu...

- Stawy
 - rodzaje połączeń stawowych
 - błona maziowa
 - maź stawowa
 - chrząstka stawowa – brak własnych naczyń krwionośnych
 - chrząstka szklista – chrząstka włóknista
- Mięśnie
 - czynność
 - zanik, przykurcz

Fizjopatologia narządu ruchu...

- Triada „ortopedyczna”

Mięsień - kość - staw

Badanie narządu ruchu

Pacjent choruje tylko na to co
umiemy wybadać...

Badanie narządu ruchu

- **wywiad !!** – dokładny, każdy pacjent jest inny
 - dlaczego dziś się zgłosił
 - od kiedy są dolegliwości, czynnik wywołujący. przy chorobie przewlekłej – co się zmieniło od ostatniej wizyty
 - charakter bólu
 - objawy towarzyszące
 - choroby towarzyszące (HA, IHD, DM, Neo)
 - wpływ na codzienne życie
 - rodzaj pracy
 - jak wygląda życie codzienne – wysiłek fizyczny, plan dnia
 - oczekiwania pacjenta

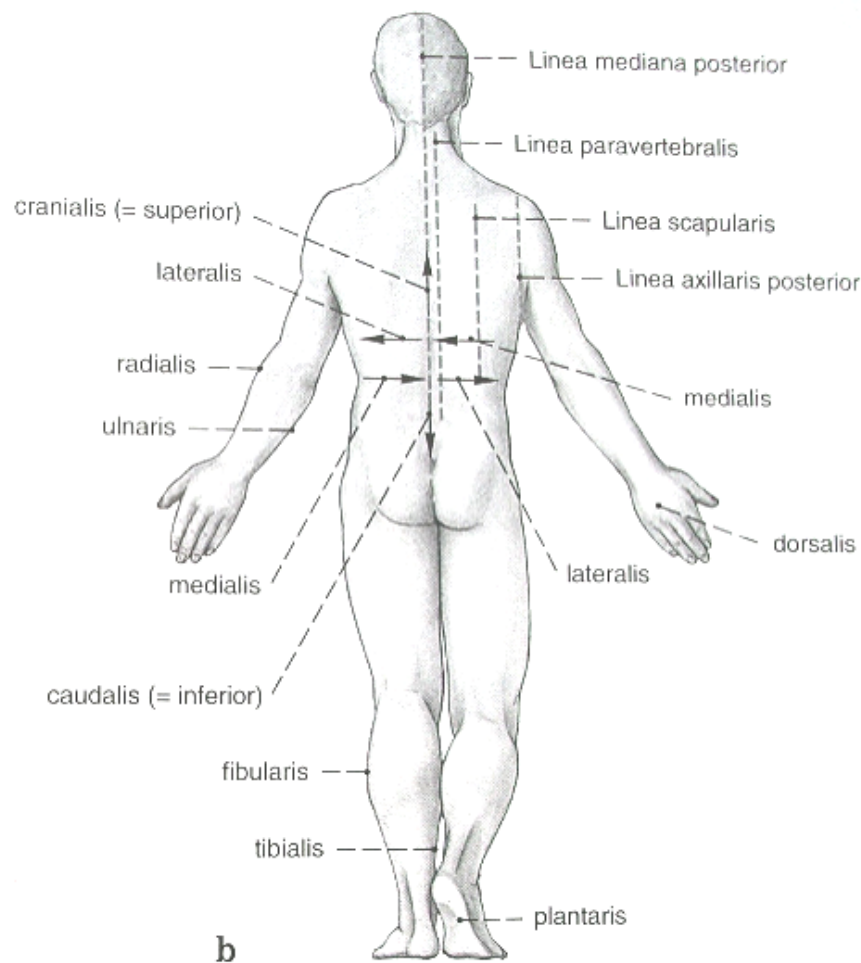
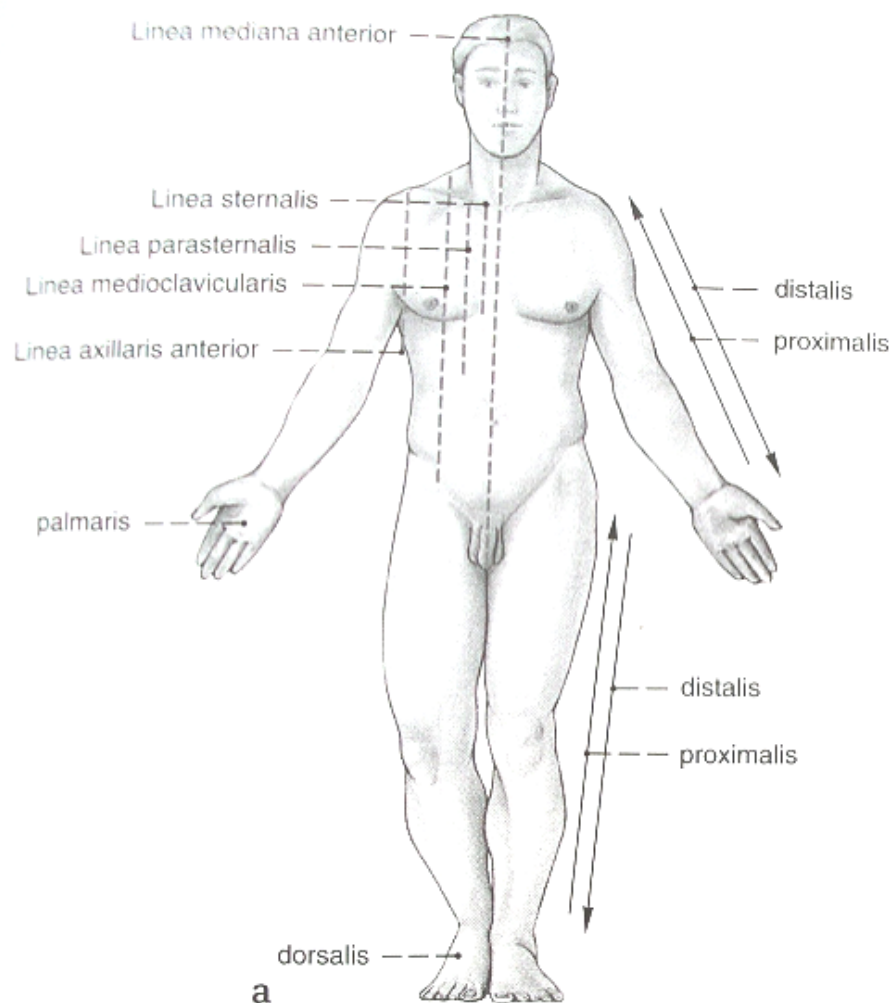
Badanie narządu ruchu

- Oglądanie
 - sposób wejścia do gabinetu oraz zachowanie
 - przygotowanie do badania (zapewnienie intymności pacjentowi)
 - obejrzeć CAŁEGO chorego (symetryczność, blizny, kępki włosów, barwa skóry itp.)
 - ocena chodu

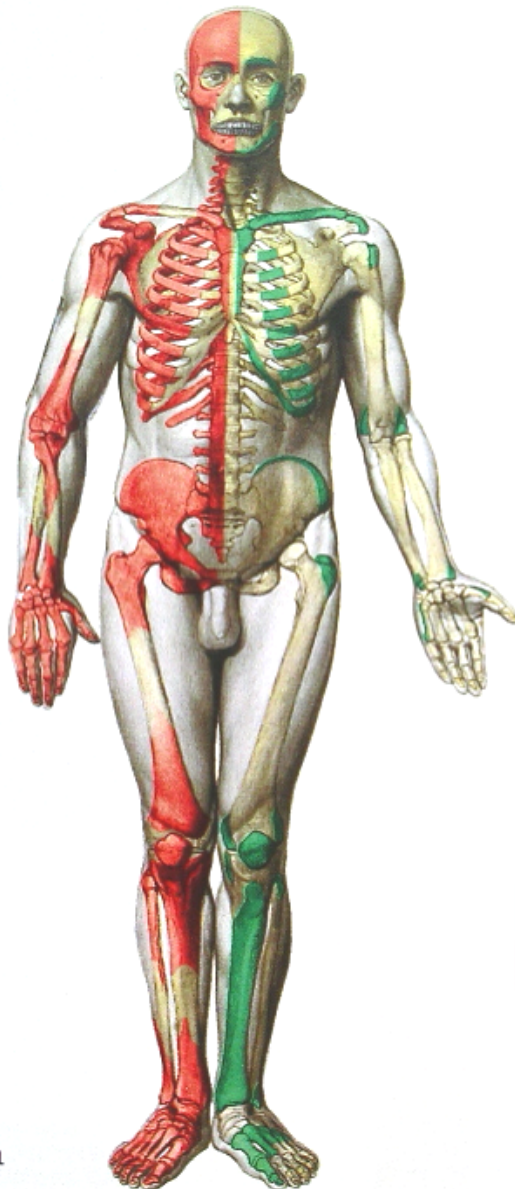
Badanie narządu ruchu

- Badanie dotykiem – ważne jest doświadczenie
 - temperatura
 - wrażliwość tkanek
 - kształt
 - ruch / ruchomość – wiotkość / przykurcz; czynny / bierny
 - bolesność
 - napięcie mięśni
 - zgrubienie tkanek
 - pomiar długości kończyn – względny, bezwzględny, orientacyjny
 - pomiar obwodów kończyn
 - statyka ciała – obj. Trendelenburga, obj. Duchenne’a, czworobok podparcia
 - czucie i ukrwienie na obwodzie
 - ocena siły mięśniowej – test Loveta

Badanie narządu ruchu

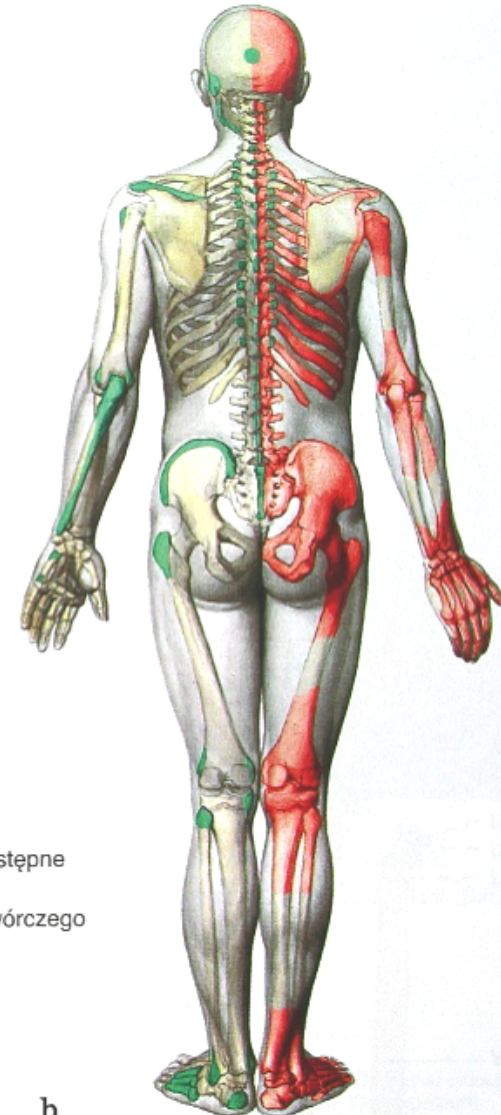

Badanie narządu ruchu

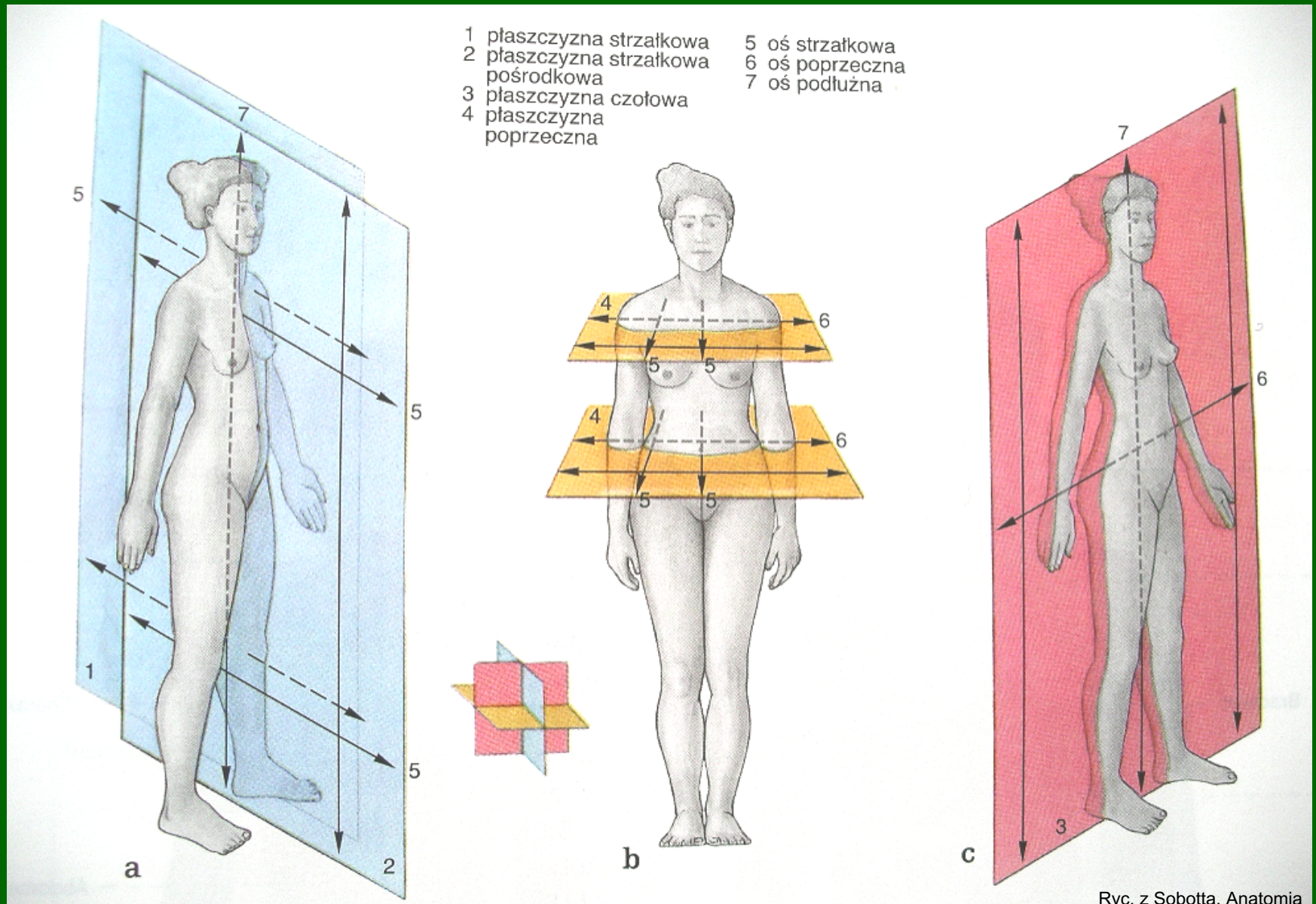
a

- punkty kostne łatwo dostępne badaniem przez skórę
- rozmieszczenie krwiotwórczego szpiku kostnego

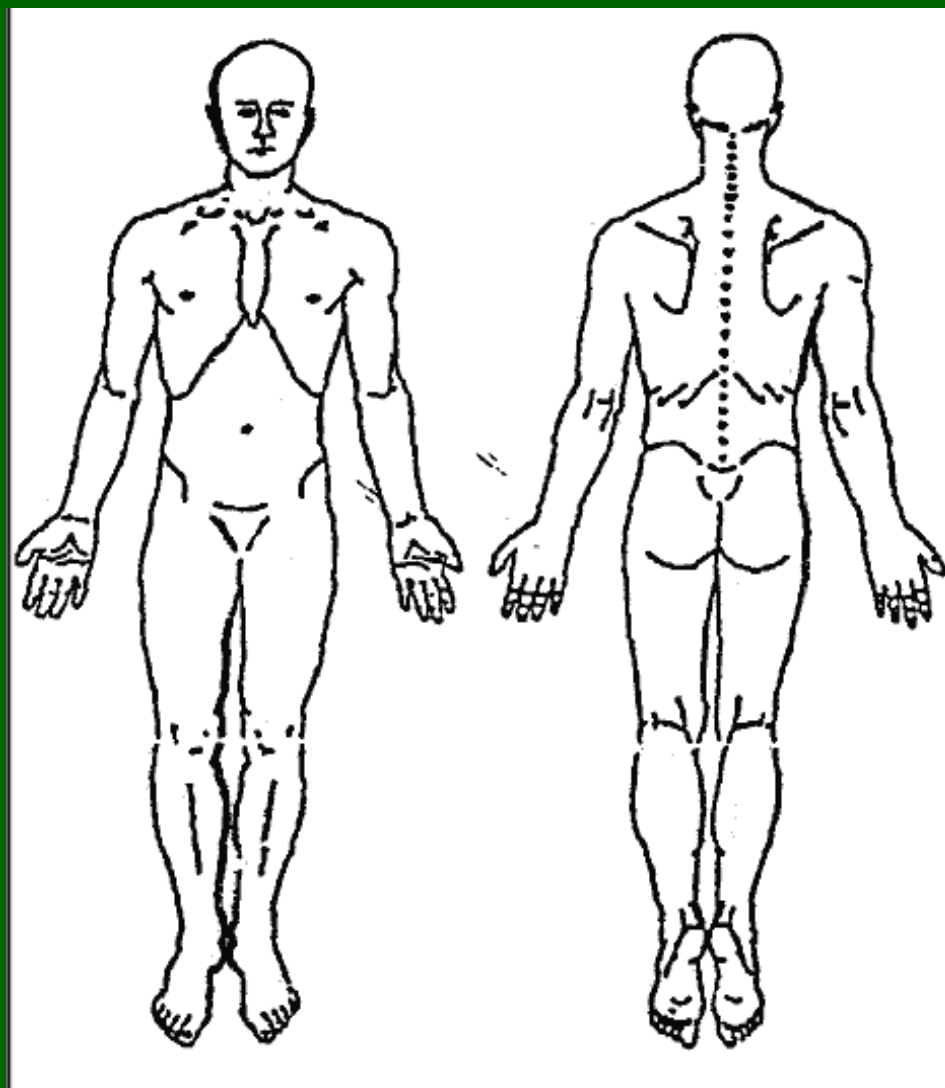
b

Badanie narządu ruchu

Badanie narządu ruchu

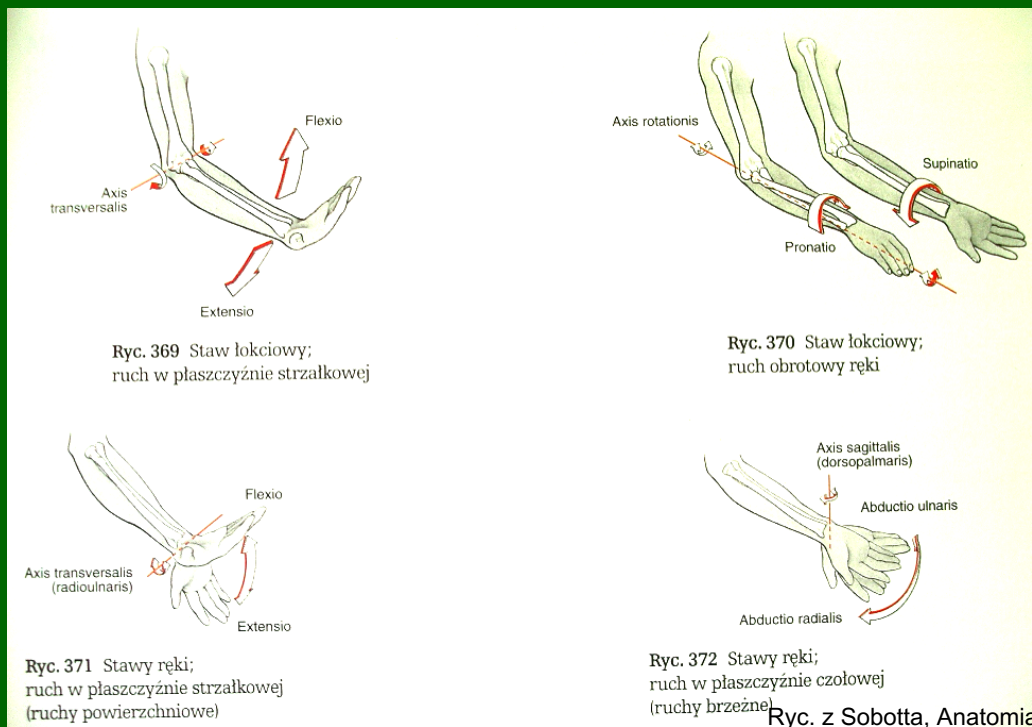
- Tzw. pozycja „0”.

Badanie narządu ruchu

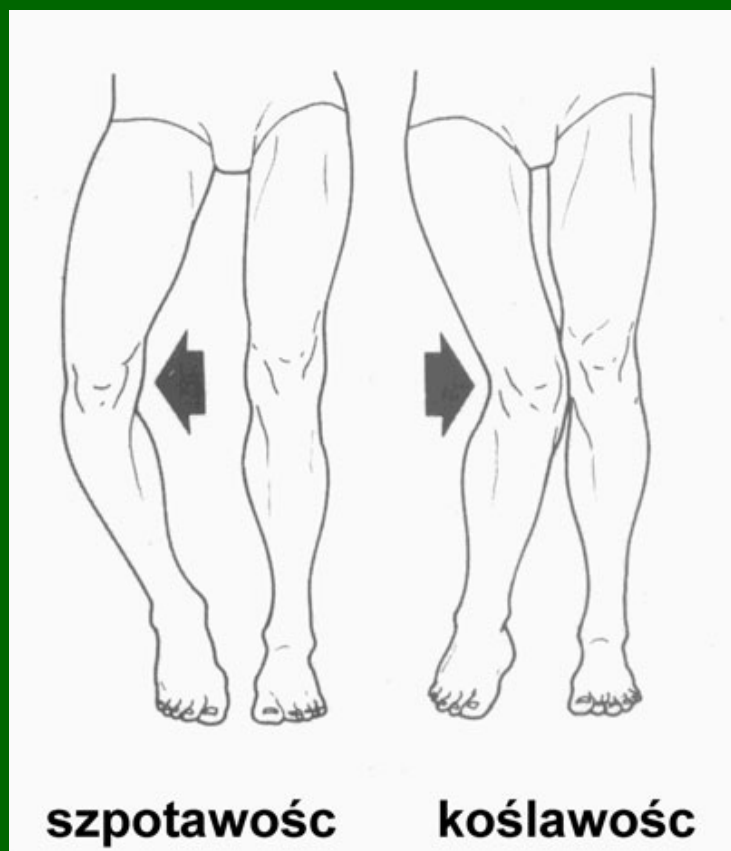
Pojęcia:

- pł. strzałkowa – zgięcie / wyprost / przeprost
- pł. czołowa – odwiedzenie / przywiedzenie
- pł. poprzeczna – rotacja zew / wew
odwracanie (supinatio) / nawracanie (pronatio)

Badanie narządu ruchu

- Koślawość / szpotawość

http://www.poradnikmedyczny.pl/mod/archiwum/1789_choroba_zwyrodnieniowa_staw%C3%B3w.html

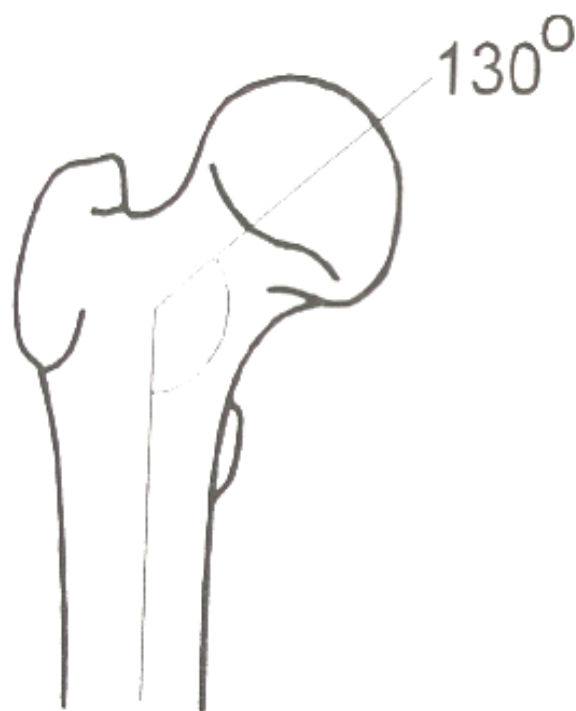

http://www.zss63.pl/publikacje/wady_postawy.htm

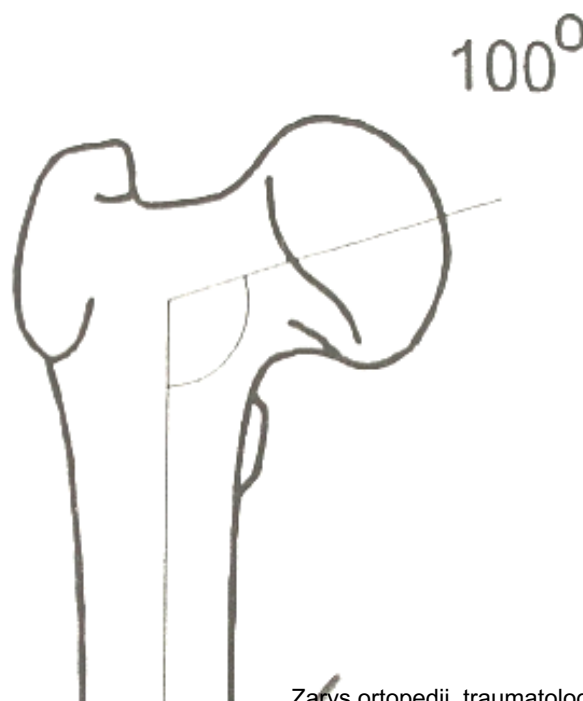

Badanie narządu ruchu

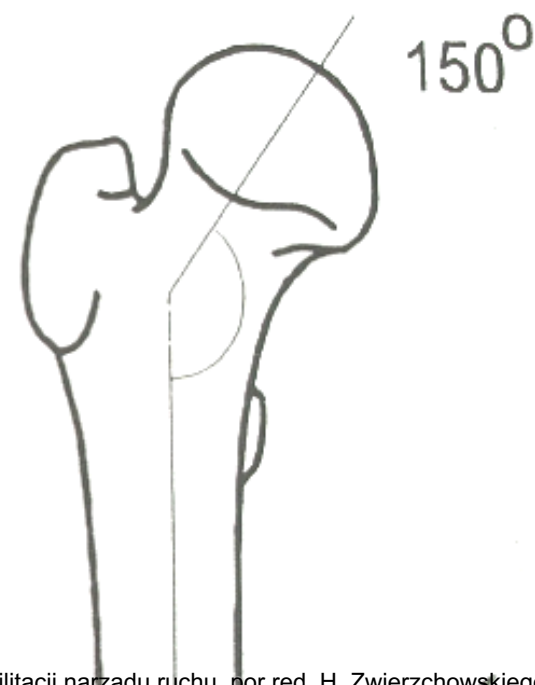
- Koślawość / szpotawość

norma

szpotawa

koślawość

Zarys ortopedii, traumatologii i rehabilitacji narządu ruchu, por red. H. Zwierzchowskiego

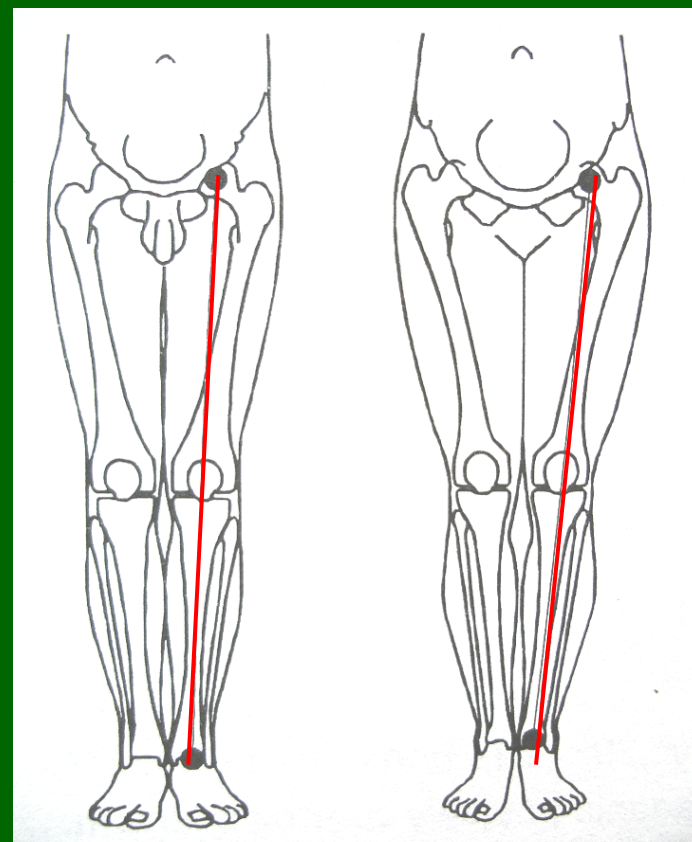
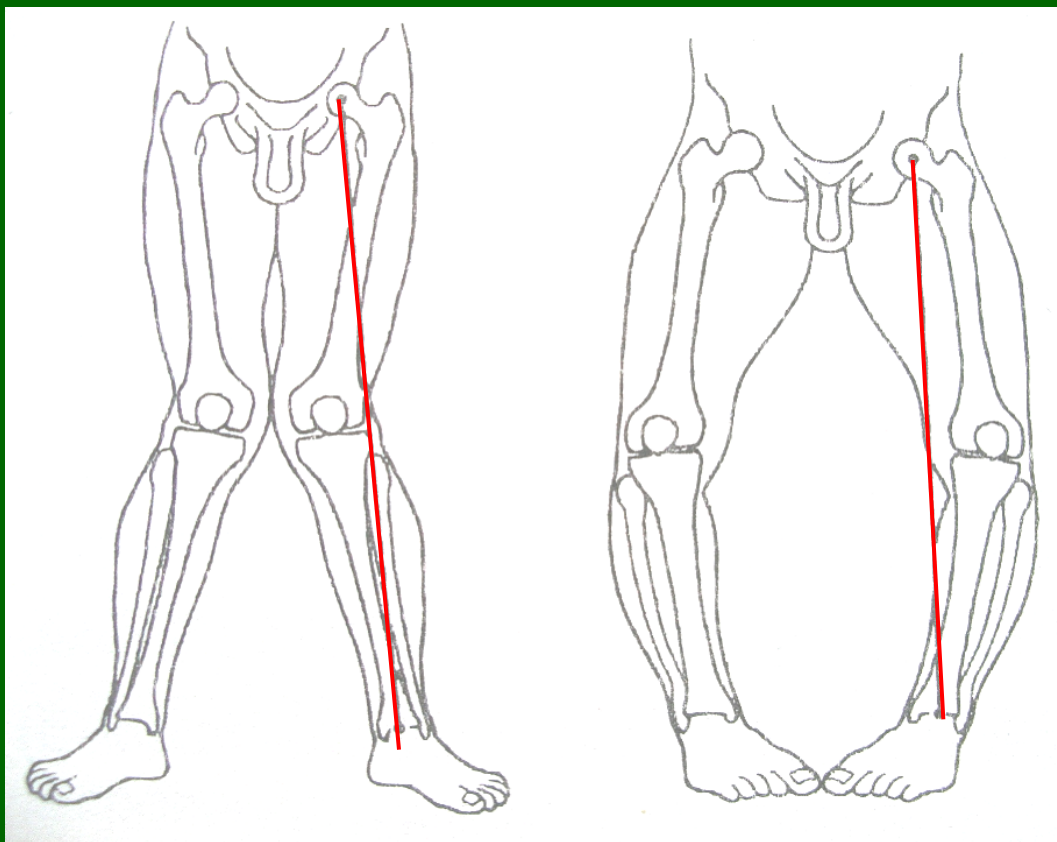
Badanie narządu ruchu

- Koślawość / szpotawość

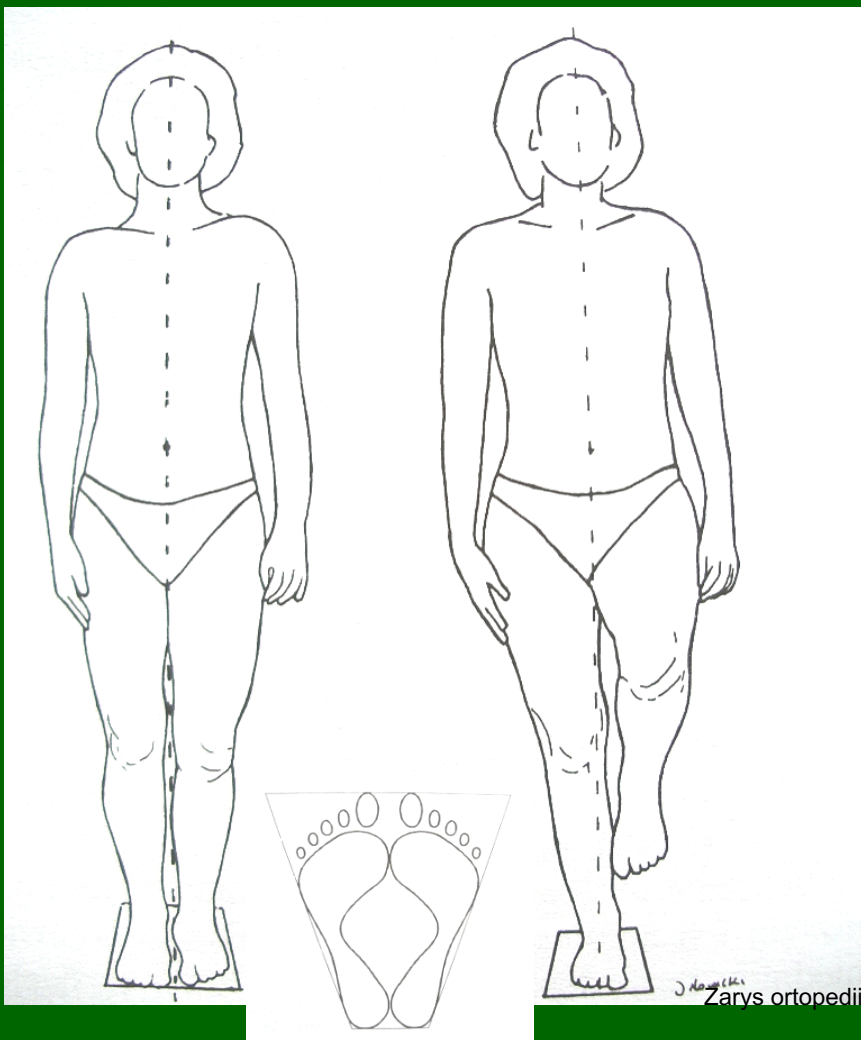

Badanie narządu ruchu

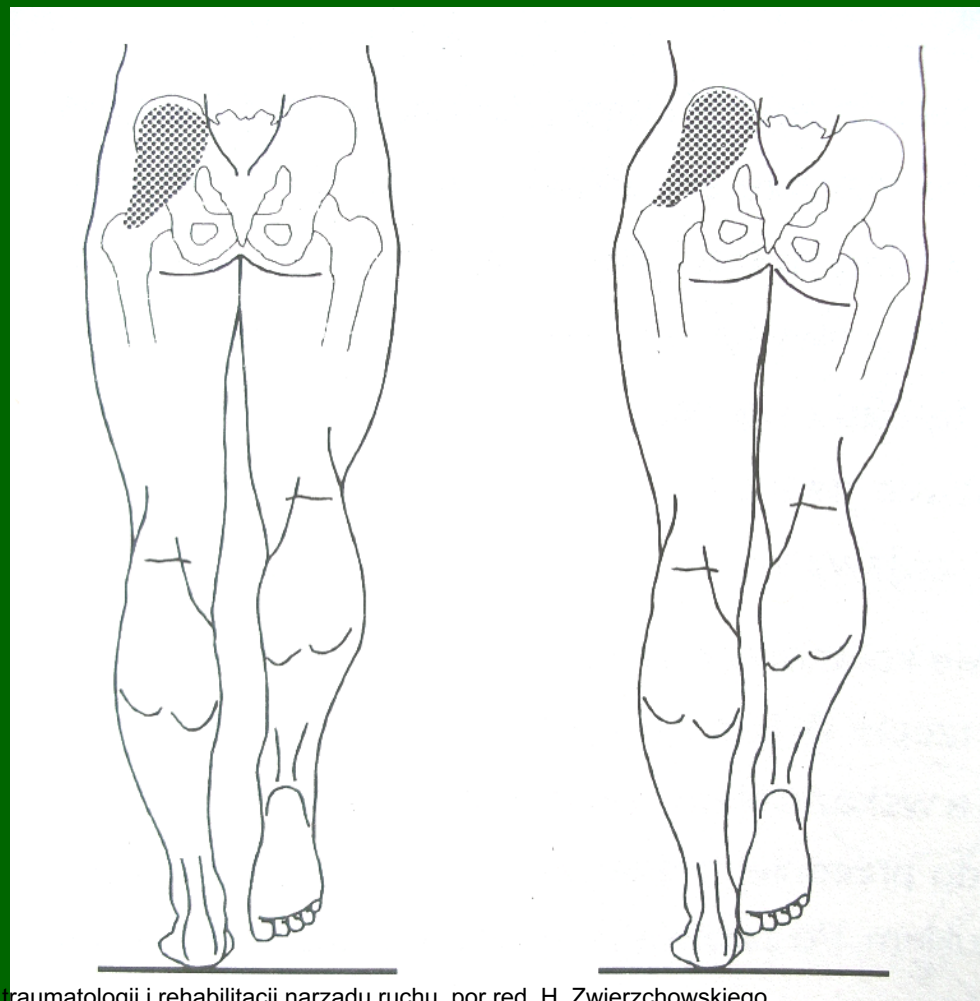
- Koślawość / szpotawość

Badanie narządu ruchu

Czworobok podparcia

Objaw Trendelenburga / Duchenne'a

Zarys ortopedii, traumatologii i rehabilitacji narządu ruchu, por. red. H. Zwierchowskiego

Badanie narządu ruchu

- Nie zapominajmy o badaniu internistycznym !!
 - jama ustna,
 - węzły chłonne,
 - osłuchać serce i płuca,
 - j. brzuszna,
 - dolegliwości z miednicy mniejszej,
 - kręgosłup,
 - układ krążenia,
 - leki !!,
 - uczulenia,